

Uvádí se, že v Evropě má každé 5. dítě nějaký typ nadání a 20% dětí potřebuje pro svůj optimální vývoj speciální stimulaci.

Úmluva o právech dítěte: **Každý jedinec má právo na úplný rozvoj svých schopností.**

A čistě pragmaticky: Společnost potřebuje pro svůj rozvoj, aby nadaní lidé měli příležitost rozvinout svou inteligenci a uplatnit ji v práci a v jiných oblastech života společnosti.

U nás poměrně dobře funguje podpora sportovních a uměleckých talentů, avšak nedostatečná je péče o děti, které jsou vysoce nadané v rozumové oblasti.

Rozvíjet intelektové nadání – je to výzva pro školy, protože speciální podpora je v dosavadní praxi poskytována slabším nebo nějak handicapovaným žákům.

Možná vás napadne – proč věnovat speciální péči vysoce nadaným dětem? Mohli bychom se domnívat, že přece

- jsou to děti štěstěny, všechno jim jde snadno, daří se jim, ani se nemusí moc snažit, své schopnosti si nijak nezasloužily, dostaly ji do vínku jako vzácný dar,
- v životě se probijí a uplatní i bez zvláštní pomoci, vždycky dovedou ukázat svoje schopnosti a vysoké nadání,
- jejich mimořádné schopnosti jsou uznávány jak v rodině, tak ve škole a jinde, dostává se jim ocenění
- když jsou nadaní, tak musí být dobří ve všech oblastech, t. j. ve škole musejí vynikat ve všech předmětech
- musí být hodnoceni přísněji, než ostatní
- musejí být zodpovědní i za druhé (jak by mohli, když jsou to často individualisté, nemají vlohy pro vůdcovství)
- jsou trochu jiní, samotáři, vystačí si sami, nikoho nepotřebují

To jsou **mýty o nadaných dětech**, které jim vůbec nepomáhají, ale naopak.

Skutečnost je taková, že pro mnohé nadané děti není snadné své zvláštní sklony uskutečnit. Pro mnohé je těžké s vysokým nadáním žít. Nadané děti jsou schopné podávat mnohem vyšší výkony než jejich vrstevníci, patří však k dětem se specifickými potřebami v oblasti emocionality a sociability. Ve své jedinečnosti mohou být zvýšeně zranitelné.

- Výsledky výzkumů dokládají, že každé 4. až 5. mimořádně nadané dítě má nějaký druh citových nebo sociálních obtíží. Odborníci zjistili, že vysoké kognitivní schopnosti ve spojení s intenzivní citovostí a velmi rozvinutou představivostí vytvářejí vnitřní psychické prostředí, kde prožívání a uvědomování probíhá jinak než u intelektově normální populace.
- Nadané děti velmi intenzivně vnímají věci a jevy, které jiní přehlížejí nebo vůbec nezaregistrují. Silněji prožívají vztahy a vzájemné chování mezi lidmi a vztahy druhých lidí k nim samotným.
- Mnohé vysoce nadané malé děti mají sice urychlený rozumový vývoj a samostatné myšlení, jsou však po citové stránce zvýšeně závislé na rodičích nebo jiných dospělých.
- Pociťují svou odlišnost a nepovažují ji za výhodu, nýbrž za něco nepatřičného. Protože mnohé věci vidí jinak než vrstevníci, nezapadají do kolektivu dětí jejich věku.
- Stejně jako jiné děti, které se nějakým způsobem odlišují od většin, jsou nadané děti více ohroženy šikanou.
- Někdy se zdá, jakoby rodiče vyzdvihovali vysokou rozumovou vyspělost svého dítěte, protože je to pro ně otázka jejich osobní prestiže (to může, ale nemusí být pravda) – pak se učitel snaží dokázat, že dotyčné dítě vlastně ani není tak nadané.

Mnoho dětí se ve svých schopnostech vyvíjí nerovnoměrně. Třeba řečový vývoj je v normě nebo i opožděný a přitom má dítě skvěle se rozvíjející prostorové myšlení a jiné předpoklady pro matematiku. Z praxe víme, že je poměrně často rozpor mezi grafomotorickými dovednostmi dítěte a jeho předčasnou schopností číst.

Stejně, jako je tomu u normálně rozumově vyspělých dětí, také u nadaných se vyskytuje **syndrom hyperaktivity s poruchou pozornosti**. Dítě je nadměrně neklidné, impulsivní, špatně udrží pozornost, nevytrvá u úkolů, které nemají okamžitý výsledek, s obtížemi dodržuje pravidla a omezení, často ztrácí věci nezbytné pro činnost doma nebo ve škole, dělá ze sebe šaška před spolužáky atd. Za takové situace nepodávají ve škole výkony, jaké by odpovídaly jejich úrovni rozumové vyspělosti. Při nevhodných výchovných postupech doma nebo ve škole mohou afektivní výbuchy přerůstat do neadekvátní, dokonce agresivní formy chování.